

ПСИХОЛІНГВІСТИКА

Викладач – к. філолог. н., доцент Степанова Ольга Іванівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 6-й

Анотація дисципліни

Курс «Психолінгвістика» має велике значення з метою формування в майбутнього педагога загального уявлення про особливості функціонування мови, мислення та мовлення, що дозволить сформувати навички використання доцільної та ефективної педагогічної комунікації та міжособистісної взаємодії у професійній діяльності.

Глибокі та ґрунтовні знання з психолінгвістики сприятимуть застосовувати у практиці компоненти соціолінгвістичної компетенції для досягнення взаєморозуміння з іншими людьми.

Опанування методологічними принципами психолого-педагогічної діагностики, методів психологічного вивчення допоможе своєчасній психологом-педагогічній діагностиці дітей із порушеннями мовлення.

Психолінгвістика в поєднанні з фаховою компетентністю, психолого-педагогічними знаннями, уміннями та навичками мають забезпечити опанування методологічними принципами, методами психологічного вивчення, діагностиці дітей із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ).

Назване зумовлює актуальність викладання дисципліни «Психолінгвістика» для фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 «Освіта/педагогіка», спеціальності – 012 Дошкільна освіта.

Опанування знаннями з курсу реалізується за допомогою основних організаційних форм навчання: лекцій, практичних (семінарських) занять, консультацій, самостійної роботи тощо. Остання займає провідне місце в системі освітнього процесу та передбачає аналіз конкретних ситуацій, виконання творчих завдань, написання творів тощо.

Навчальна дисципліна «Психолінгвістика» належить до вибіркової дисципліни циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта.

Мета викладання навчальної дисципліни – забезпечити основну теоретичну і практичну підготовку щодо психічних процесів, які лежать в основі утворення і сприйняття мовлення; зрозуміти, як здійснюється вплив на свідомість людини за допомогою мови, чому мова є могутнім засобом управління мовленнєвою і немовленнєвою поведінкою людини; вивчити особливості розвитку мови та мовлення в онтогенезі.

Основними завданнями навчальної дисципліни є встановлення взаємозв'язку між процесами породження й сприйняття мовлення; характеристика ключових понять психолінгвістики; визначення психологічних та лінгвістичних складових процесів породження, сприйняття та розуміння мовленнєвого висловлювання, що є результатом мовленнєвої діяльності людини; розкриття особливостей розвитку мови та мовлення в онтогенезі; вивчення співвідношення психолінгвістики з іншими дисциплінами.

Очікувані результати вивчення курсу:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної, освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Компетентності загальні (КЗ)

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Компетентності спеціальні (фахові) (КС):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

Програмні результати навчання

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-24. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

ПР-26. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

ПР-28. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щопонеділка з 12.00 до 14.00.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка з 16.00 до 18.00.

Е-mail викладача: olha.stepanova@rchu.edu.ua;